

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Triumphvs Sacer Sanctorvm

Halloix, Pierre

Antverpiæ, 1617

Cap. 19. Epuli à Magistratu dati lætitia, & docta hilaritas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44013

SS. TERENT. ET SOC. MM. 177
atque ad explendam lætitiã comparata
appendix.

C A P V T X I X.

*Epuli à Magistratu dati lætitiã & doctã
hilaritas.*

P O S T prolixam in æde sacra ses-
sionem, hoc est solemnis officij
atque mysterij preces, quamvis
sol iam meridiem superasset, ta-
men aliquod spatium receptui siue in do-
mos cuique suas, siue quò cuique animus
esset, ante mensam & accubationem da-
tum, fuitque illud circiter semihoræ, nec
multo amplius. Post quod itum in cena-
tionem, & lymphæ manibus, & benedi-
ctio super mensã. In eius capite R.^{mus} An-
tistes Atrebatensis: proximi Abbas Aquicin-
ctinus Collegij huius Duacensis fundator
& amplificator, & indè eximius D. Ioan-
nes Virendelius, S. Theologiæ Doctor, &
D. Amati Decanus longè dignissimus:
deinde partim vt dignitas & nobilitas, par-
tim vt fors dabat, alij confederunt. Primi
quos amplior honos sequestrabat: pars
M multò

multò maxima, vt in Religiosâ domo, sic & moribus modestis promiscuè & indiscriminatim . Nam qui ferius aduenere, haud voluerunt ijs, qui sederant, molesti esse: sed vbi erat locus, ibi voluntate subsederunt . Numerus in triplici ordine mensarum, centum duodeuiginti in primâ censatione fuit . Nam de alterâ, vbi etiam plures, sed vicibus diuersis, nihil dicam . Denique tota philosophicè Christiana, & Christianè philosophica mensa & conuiuium fuit: in quo non minùs doctorum eloquiorum pabulo mentes, quàm aliarum appositu epularum corpora refecta sunt. Id videlicet sapientissimus Magistratus præuiderat, proptereaquè sumptus dare epuli voluerat, sed epulum noluerat: hoc est inuitare in domum senatoriam abnuerat, sed inuitari in Collegium expetuerat: vbi & plus veræ à doctrinâ recreationis foret, & minus ab intemperantiâ periculi: cùm nimirum minimè hîc metuendum esset, ne aut modestiam cõuiuij, licentia comestationis; aut sobrietatis leges, insolentia temulentia; aut seriam sermonum vrbانيتatem, falsa conuitorum maledicentia interturbaret. Nec sanè Magistratus animi falsus est: siquidem nihil ab honestâ disciplinâ, nihil à Christiano

more

more deflexum est: sed corpori satis & animo plusculum est cōtributum. Nam quod à conuiuis & potissimè à Magistratu, cui in hac solemnitate nos plurimum sensimus obligatos, expetebatur, varijs linguis SS. *Martyrum* TERENTIANI, eiusq; socij laudes à nonnullis è Societate nostrâ earum linguarum gnaris (nam eius rei maior hîc, quàm alibi, ob Theologiæ, Philosophiæque Seminarium facultas est) per formam breuis encomij inter prandium sunt recitatæ. Quâ ex re plurimi longè amplius se recepisse fassi sunt voluptatis, quàm non modò ex hoc, vbi tamen nihil admodum desideratum est, sed etiam ex quouis alio epulo & lautiore, & magnificentiore, vbi hæc deficerent mentis & intelligentiæ fercula, percepisse vnquam meminert, aut deinceps percepturos speret. Illos Hebræa lingua attentos fecit: Græca suspendit: Osca stupefecit, Latina docuit, Itala delectauit, Hispana cōmonuit, Germana roborauit, Gallica, Fládrica, Anglica, Ibernica, cæteræ suo quæq; modo, vel sermone, vel re, vel gestu traxerūt: sed nulla magis quàm vetus Leodica & traxit & tenuit & recreauit; Quippe quã ferè õnes, vt originè Gallicã; sed aliorum populorū vicinitate confusam, partim intelligerent,

partim colligerent : nunc ad verborum proprietatem arrecti : nunc ad prouerbiorum acumen attēti : nunc ad rhythmorum elegantiam (erat enim tota panegyris rhythmicè, grauitè, pièq; concinnata) suspensi, læti, exultabundi . Dicebat enim vnus è Condruſijs: quæ gens linguæ Leodinæ, & priſcæ, vt vocant, Romanitatis eſt retinentiſſima . Placuit verò & carmen vnum ſanè ſingulariter, eodem ſcilicet ab auctore ſuo, ſpiritu recitatum, quo fuſum : hoc eſt acri, celeri, vehementi, amorisq; & venerationis Sanctorum pleno. Ipſum de ſe loquetur. Nam eius exemplum hîc ſubijcio :

TERENTIANE, magnè Cælorum
incola,

Superiſq; ſyduſ additum, fax ætheris,
Interg; Diuos Diue palmaris, Deo
Superiſq; pridem note, ſed nunc Belgicis,
Celebrande faſtis, ô tuo! ô noſtro bono.

Magiſq; noſtro, qui tot incincti malis
Inde inde petimus ſoſpitatricem manum.

TERENTIANE, qui tuæ animæ prodigus
Ignes vel enſes flammeo irrumpens gradu,
Hac purpuratos Martyrum auxiſti choros.

TERENTIANE, qui prius ſacellulis
Priſcillianis, parte dimidiâ tui,

Annis

*Annis cubâsti mille, nunc faustâ alite
Urbi Duaco lucifer tandem datus.*

TERENTIANE, pace mihi liceat tuâ
Te verbulo appellare, quis hodie tibi
O magne Martyr, quis hodie tibi fuit
Sensus vel animus? quanta letitie seges
Tripudiumq; mentis, illapsus polo
Roseâq; cinctus nube, dum lustras tuam
Obisq; pompam, dum nouis passim vides
Calere studijs corda, nec minoribus
Ardere flammis, quàm breui ardescit Cane
Succensus ether, dum tibi effusa obuiam
Examina populorum & ingentia virum
Agmina patenti cernis occursum in tuum
Equitare campo, dumq; cuium globos
Cuneosq; totis, instar undarum, vides
Proruere portis, & tuas fragoribus
Resonare laudes, aeneoq; mœnia
Concussu mugitu, triumphanti undiq;
TERENTIANO plaudere! ô diè aureum!
O gaudia! ô solamina! ô plausum! ô Deum!
Tibi verò nostris dum propinquas mœnibus,
Urbis Patroni Calites, duo lumina,
Amatus, & Maurontus è suo obuiam
Ière templo, mutuisq; amplexibus
Tantos triumphos gratulati, lucidos
Iunxère currus. Interim tota in tuos
Animata plausus, nobilis flos Belgij,
Ibat inuentus. Manibus illucent faces,

182 TRIUMPHVS SACER
Pectoribus ignes. Omnibus amor unicus,
Honor unicus, TERENTIANO candidâ
Lucere flammâ. Vota Patrono nouo
Iacit omnis atas, & clientelam rogat.
Quis animus ergo, quis tibi sensus fuit
O magne Martyr, tanta dum roseo aspicias
Inuectus axe? Quam tibi vilis modo
Iacet Tyrannus? vilis infamis specus,
Vilis catasta, vilis equuleus, & crucis
Mors lenta vilis, dum tot illa percipis
Oblitterata gaudijs? vine ô decus
Iubarq; nostrum, vine, & è Superum domo
Urbem Duacum, quosq; cernis hic tue
Præclara pompe decora, magnates viros,
Precibus, & armis, & tuo auxilio tege.
Vos verò, vos ô Prodromi magni ætheris,
Vocesq; mundi, tuq; testis facinorum
O prome conde lucis, & operum arbiter
Sol magne, tuq; FAMA rerum nuntia,
Centumq; linguis garrula, & centum tubis,
Ite, ite, mundum permeate, dicite
Terrisq; gentibusq;, quas cælum tegit,
Urbem Duacum nobilem, toto impetu,
Animisq; magnis martyri famâ inclyto
TERENTIANO perlitasse: dicite
Theatra, Conopæa, tedas, tonitrua,
Aras, columnas, arcuumq; fornices,
Varijsq; musas illitas coloribus
Apollinisq; penè consumtum penn.

Tan-

Tandemq̄, fessis auribus tanto ordine

Miraculorum, verbulo rem claudite,

Hocq̄, addite epiphonema pro coronide:

TERENTIANO MARTYRI, ET SOCIO,

INCLYTIS

DIVIS, DVACVM TVMVLVS EST,

CÆLVM DOMVS.

Attulerunt autem & aliquod haud insuaue auribus ferculum, partim tubicines, partim cornicines, qui de areâ censationem ambiente, tum tubas, tum cornua, hinc, atque hinc aliquoties gratissimâ modulatione inspirarunt. Iam verò,

Postquam exempta fames epulis, mensaq̄ remota.

Siue potius, Postquam actæ Deo largitori benefico gratiæ, tum ad triumphum TERENTIANI, manè quidem acti, sed multis, quod in pompæ ordine essent, non visi, seriem, atque magnificentiam cominus spectandam, exiêre in proximum conuictus Aquicinctini pratum plerique omnes conuiuæ, & totam triumphum pompam, vastum illum viridis prati circuitum obequitantem, magnâ cum voluptate inspexere. Quo etiam loco ludentibus cornicinibus, natiua Echo vltimis

184 TRIUMPHVS SACER
mis colludens soni reliquijs, tanquam
& ipsa pars gaudij esse amaret, auribus
attendentium melos dulce iam finitum,
nec adhuc finitum, remittebat. Postre-
mò cum Cornicines tacuerunt, Echo
siluit, Auditores abierunt: ego item, &
stylus tantisper recedimus, ad vespervas
redituri.

C A P V T XX.

*Totius Triumphi, & Celebritatis
conclusio.*

 V A R T A est pomeridiana ho-
ra, & æra Campana vltimùm ad
vesperas vocant: concurritur à
populo multis vijs, & in ædem
frequenter intratur. Templi ornatus, quod
turba, licet multa, tamen quàm manè mi-
nùs densa, oculos minus impediatur, libe-
riùs, fixiusquæ spectatur, spectatus lauda-
tur, laudatus, si sensus est, gloriatur. Sed
eam gloriationem ista superior & incom-
parabilis musica, vocibus suavis, nablijs
gravis, cornibus acuta, organis varia, suo
quodam iure interpellat, & de voluptate
oculorum, & aurium, templi ornamento
cer-